

*Хізанов Олексій Дмитрович,
курсант навчально-наукового інституту №
1 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:
Власенко Валерій Павлович,
доцент кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук*

ПЕРСПЕКТИВИ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ФОРМИ ДЕРЖАВНОГО ПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ У СВІТЛІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Завдяки постійним змінам у світі та внутрішнім перетворенням українського суспільства, виникають нові виклики для державного управління та політичних інститутів. Республіканська форма правління, яка базується на принципах демократії, відкритості та поділу влади, потребує постійного аналізу та оновлення, щоб ефективно відповідати на сучасні виклики. В контексті України, де демократія та правова держава є важливими цілями, розгляд перспектив республіканської форми правління є ключовим для розвитку стійких та ефективних політичних структур, спроможних відповідати потребам сучасного суспільства. Дослідження цього питання дозволить розкрити потенційні переваги та виклики республіканської моделі українського управління та визначити шляхи подальшого вдосконалення для забезпечення сталого розвитку країни.

Сучасні виклики перед республіканською формою державного правління визначаються різними аспектами політичного, економічного та соціального розвитку країни, умовами воєнного стану тощо [1, с. 61–89].

Зокрема, корупція та недостатня відкритість владних процесів є серйозною перешкодою для ефективності республіканської форми правління. Боротьба з корупцією є однією з найбільш важливих завдань для зміцнення державності та довіри громадян до влади. Це передбачає створення ефективної системи контролю за використанням публічних коштів, реформування правоохоронних органів та судової системи, а також запровадження прозорих та відкритих механізмів влади.

Політичні конфлікти можуть призвести до загрози для стабільності республіканської системи. Важливо забезпечити конструктивний діалог між всіма політичними силами та зміцнити механізми міжпартійної співпраці.

Економічні труднощі та соціальна напруга можуть підірвати легітимність владних структур та призвести до загострення політичної ситуації. Важливо розробити та впровадити ефективні економічні та соціальні політики для зменшення нерівності та забезпечення сталого розвитку.

Міжнаціональні конфлікти вимагають ретельної уваги та врегулювання. Забезпечення дотримання прав людини та гарантія рівноправ'я всіх національних та етнічних груп є важливою умовою для збереження єдності країни.

Геополітичні нестабільності та загрози з боку зовнішніх акторів є серйозним випробуванням для республіканської форми правління. Зміцнення національної

безпеки та здатність до ефективного міжнародного співробітництва є ключовими факторами в подоланні цих викликів.

Однією з перспектив розвитку може стати впровадження реформ, спрямованих на розбудову децентралізованої влади та розвиток місцевого самоврядування. Посилення ролі місцевих органів управління та делегування їм більших повноважень сприятиме ефективнішому вирішенню проблем на місцевому рівні та збільшити довіру громадян до влади.

Стимулювання інвестицій, розвиток інфраструктури, підтримка сфери малого та середнього бізнесу, модернізація промисловості та сільського господарства сприятиме зростанню економіки, підвищенню життєвого рівня населення та зміцненню стабільності у країні [2, с. 16–25].

Зважаючи на ці виклики, республіканська форма державного правління в Україні повинна стати ефективним механізмом для забезпечення демократії та громадянського суспільства, сприяти розвитку демократичних інститутів та політичної конкуренції. До прикладу однією з ключових реформ в Україні стала децентралізація влади, підтримка місцевого самоврядування, розвиток громадянського суспільства і вдосконалення законодавчої бази, що стають перепонами перед можливістю звернення держави в диктатуру. Адже розширення демократичних інститутів і їхня дієздатність визначають величезне значення для будь-якого суспільства, що прагне до стабільності, справедливості та розвитку. Ще однією ключовою перспективою є інтеграція в міжнародні організації [3]. Україна, як республіка, може інтегруватися в структури Європейського Союзу та інші організації, що сприятиме розвитку демократії, правової держави та економічного зростання.

Отже, розвиток і майбутнє підтримання демократії має більше значення, ніж просто ведення форми республіканського правління. Адже вона потребує постійного розвитку демократичних інститутів, тому що їх ефективність і дієздатність стають критичними елементами у відсічі тоталітаризму та гарантуванні прав і свобод громадян. Загалом, перспективи республіканської форми державного правління в Україні є сприятливими у світлі сучасних викликів, але успішність цього шляху залежить від безпекової ситуації, ефективності реформ, політичної стабільності та здатності суспільства адаптуватися до змін.

Список використаних джерел:

1. Стратегія політико-правового розвитку України до 2030 року: науково-аналітична записка. Київ : Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України, 2022. 176 с.
2. Колюх В. В. Трансформація форми державного правління в Україні. *Право і суспільство*. 2016. № 3. Ч. 2. С. 16–25.
3. Петришин О. В. Громадянське суспільство – підґрунтя формування правової держави в Україні. *Вісник Академії правових наук України*. 2003. № 2–3. С. 142–161.